

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA REDOVITA PRETPLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INOZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA XI. BROJ 23.
Šibenik, 12. lipnja 1940.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RACUNA 23.121

Molite braćo!

Francuska se posvećuje Srcu Isusovu! To čitamo po zadnjim brojevima dnevnih novina. U narodnom sveetištu Srca Isusova, u Parizu, prvi dostojanstvenik crkve u Francuskoj glasno izgovara posvetnu molitvu na čelu ministara ili njihovih zastupnika, koji s mnoštvom građana ovim govore, da im je Nebo prvi i najbolji saveznik.

Glavni urednik velike novine »Križ« izjavio je da je dobio vrlo mnogo pisama u kojima se izražava želja da francuska državna zastava u naprijed nosi novo znamenje — lik Srca Isusova!

To čitamo o Francuskoj, o zemlji u kojoj je bio proglašen Bog po sistemu i programu. Dvorane osnovnih i visokih škola imale su po zidovima slike i pomagala sva i svaka, što ih je napredni Francuz mogao dati. Jednoga na tim zidovima nije — Križa s propetim Kristom. Milijarde franaka je trošio budžet francuskoga ministarstva prosvjete za napredak moderne francuske škole — bez Boga, milo Boga i protiv Boga.

Katolički vjernici, katolici života, kojima je katolicizam riječ istine, a ne artiljerija s pazara, stvorili su svojoj djeci druge škole, katoličke škole, i brinuli se za učitelje i učenike. Živili su u državi kao građani drugoga reda. I oni su plaćali porez, i oni su pričinili u državne blagajne, ako ne savjesnije i rodoljubnije nego drugi, a to svakako kao drugi. Katolici života nisu imali pravo na potpore državne blagajne, nego su međusobom stvorili odredbe za druge, dvostruke i trostruke priloge, samo da duša novih naraštaja francuskih bude katolička i francuska.

U zemlji koja je od vrha do dna provela rastavu Crkve i države i po planu kočila napredak katoličkoga djelovanja — danas se dolazi do ideje, i ne samo do ideje nego i do čina, da vlada u ime svih milijuna posvećuje domovinu Kristu, koji je toliko puta izrugivan u slici i knjizi, na platnu i pozornici, u privatnom i javnom životu, svugdje gdje se manifestira život, a posebno kulturno stvaranje.

Lajcizirana Francuska, Francuska koja je nebo prepuštala vrapcima, posvećuje se Srcu Isusovu!

Zlato se kuša u vatri, a prijatelj u nevolji! Francuska je u nevolji teškoj i grčevitoj. Možda nikada kao danas. Gdje su Blumi i njegovi drugari tamo iz 1936, pa prije i dalje! Oči su uprte samo u snagu koja je bila proganjana — u Krista.

Pio XII. hrvatskom narodu

Sv. Otac Papa proglasio je za Hrvate jubilejsku godinu povodom 1300 godišnjice njihova pokrštenja

Sv. Otac Papa Pio XII. preko zagrebačkoga nadbiskupa uputio je potresno apostolsko pismo »Cum ex venerabilis« u obliku brevea, kojim podjeljuje hrvatskom narodu poseban jubilejski oprost prilikom 1300. godišnjice pokrštenja Hrvata. U tome važnom dokumentu se kaže:

»Budući da smo po svjedočanstvu časnoga brata zagrebačkoga nadbiskupa saznali, da se ove godine ima na osobito svečani način slaviti tisuću tristogodišnjica prvih veza hrvatskoga naroda sa Svetom Stolicom te smo zbog toga i zamoljeni od istoga Natpastira i u ime ostalih biskupa Jugoslavije, da se udostojimo ovom prilikom podijeliti jubilarno oprostjenje. Mi odlučujemo, da ovu molbu dobrostivo prihvatimo, kako bi na taj način vjernici prijednečenoga naroda imali zaštitu za postignuće pobožnosti u krepostima u ova naročito strašna i teška vremena.

Saslušavši dakle dragoga našega sina kardinala svete rimske Crkve velikoga Penitencijera, sigurni u milosrđe svemogućega Boga i ugled blaženih Njegovih apostola sv. Petra i Pavla, dajemo i podjeljujemo glasom ovoga pisma svima i pojedincima kršćanima obojega spola, koji se uistinu pokaju, ispovjede i prime sv. Pričest, te koji od narednoga 29. dana mjeseca lipnja ove godine do drugoga 29. dana mjeseca lipnja godine tisuću devetsto četrdeset prve dvaput pohode bilo koju katedralu ili župsku crkvu u Jugoslaviji i ondje pobožno izmole u čast presvetoga sakramenta Euharistije pet Očenaša, Zdravo

Marija i Slavaocu, zatim tri Zdravomarije u čast Bogorodice Djevice Marije i konačno Očenaš, Zdravomariju i Slavaocu po nakani Našoj ili Pape, potpuno oproštenje cijele kazne, koju bi trebali ispaštati za grijeh, i to tako, da ga samo jedamput mogu primiti.

Dopuštamo pak, da vjernici, koji su tek izašli iz svetoga hrama poslije izvršenog prvog pohoda, mogu odmah po drugiput ući u njega, da izvrše drugi pohod.

Iza toga se u pismu nabrajaju posebne povlastice svima, koji ne mogu izvršiti spomenute uvjete. Apostolsko pismo završava ovako:

Hoćemo, da se također štampanim primjercima nazočnoga pisma, koji su potpisani rukom kojega javnog bilježnika i potvrđeni pečatom osobe, koja se nalazi u crkvenoj časti ili službi, ako bi bili doneseni ili pokazani, dade ista vjera, koja se daje ovome nazočnom pismu.

Dano u Rimu kod sv. Petra s pečatnim prstenom ribara, 12. mjeseca svibnja g. 1940.

L. S. Aloys. card. Maglione
drž. tajnik

Ova jubilejska godina hrvatskoga naroda prvi je jubilej, što ga Papa Pio XII. dozvoljava za svoga Pontifikata. Već to nam govori, da je ovaj dar, što nam ga je Otac kršćanstva podijelio, doista riječ. On će nas stoga potaknuti, da budemo još odaniji i vjerniji Svetoj Stolici i katoličkoj Crkvi!

Ulazak Italije u rat

10. t. mj. u 4.30 s. popodne talijanski ministar vanjskih poslova grof Ciano primio je u ministarstvu vanjskih poslova francuskog poklisara, komu je izjavio slijedeće: »Njegovo Veličanstvo Kralj i Car izjavljuje da se Italija počevši od sutra 11. lipnja nalazi u ratu s Francuskom«. U 4.45 s. grof Ciano je i britanskom poklisaru istim riječima saopćio, da se Italija nalazi u ratu s Engleskom.

Dok je trg pred palačom Venezia bio prekriven nepreglednom masom ljudi, samo par minuta prije 6 s. pp. predsjednik talijanske vlade Mussolini u dugo očekivanom govoru objavio je rat Italije za njezina prava i

slobodu na Sredozemnom moru. U daljnjem toku svoga govora dao je garancije, da neće napasti Jugoslaviju, a isto tako ni Grčku i Tursku, i da će poštivati neutralnost Švicarske.

Hitler je ovom prilikom upravio brzog talijanskog kralju i Mussoliniju. Njemački ministar vanjskih poslova von Ribbentrop se u ime Njemačke svečano zahvalio Italiji. Talijanski poslanik u Berlinu Alfieri u svom govoru, među ostalim, je naglasio: »Čeličan pakt danas doživljuje svoje najljepše ostvarenje združivanjem našeg oružja i naše krvi«. Priredene su velike ratne manifestacije u Rimu i Berlinu. U Ri-

Klanjaci zakona čiste materije bez duha neka tumače ove pojave po svojim zakonima. U materijalnom svijetu upri u električno zvončice i zvoni, udari čekićem o nakovanj i zvečli, a ovdje, Bog se goni iz srca, a najednom se pojavljuje, niječe ga se, a moli mu se, ruga mu se, a posvećuje mu se.

Tu ga na mjestu ona psalmistova: »Zašto ljudi pomišljaju lude stvari...« I za sva vremena je rekao Mihovil: »Ko je kao Bog!« Ko će dokučiti i shvatiti Njega, kada On ima svoje zakone a u našim okovima se ne da držati, i oni pucaju kao paučina!

Molite braćo, to je francuski po-

ziv. Molite braćo, to je kršćanski poziv po svoj širokoj zemlji.

Kao što vjerujemo, apsolutno sigurno vjerujemo, da sve ono što se ruši pred našim očima nosi na sebi kazne za grijeh otaca i sinova koji su htjeli svijet bez Boga, tako apsolutno sigurno vjerujemo u dolazak novih dana i novih vremena, koji će biti više Božji i više kršćanski, pa zato više ljudski i više mirni!

Molite braćo! To je poziv da budemo pošteđivani od daljnjih potreza i paljenja onoga što se mučno gradilo i krvavo sticalo, ali nepametno, »jer dođe vjetar, udari pljusak i kuća

mu nošene su stotine velikih tabla s raznim natpisima, na kojima je, između ostaloga, pisalo: »Sredozemno more je naša« »Korzika je talijanska!« — »Malta je talijanska!« — »Tunis je talijanski!«

Kralj Viktor Emanuel imenovao je Mussolinija vrhovnim zapovjednikom talijanske vojske, dok će tehnički rat voditi maršal Badoglio, pobjednik Abesinije.

Rim javlja početak neprijateljstava na raznim točkama, dok u Parizu i Londonu nije o tomu ništa poznato. Samo se saznaje, da je kod Malte došlo do velike bitke između talijanskih i britanskih flotnih jedinica. O ishodu ove bitke nema još točnih podataka.

Opunomoćeni španjolski krugovi izjavljuju, da ulaskom Italije u rat španjolsko držanje ostaje nepromijenjeno neutralno.

Sovjetska Unija želi, da Turška ostane neutralna, jer se neutralnosti Turske pripisuje ogromno značenje za održanje mira na Balkanu. U tom smislu sovjetska diplomacija vrši na nju veliki pritisak. Zapadne sile naprotiv traže ispunjenje obaveza. Međutim je u Turskoj određena djelomična mobilizacija još 6 godišta rezervista. Tako je sada izvršena mobilizacija I. i II. poziva.

Širom svijeta

AMERIKA JE UZ SAVEZNIKE. 10. t. mj. predsjednik Roosevelt u jednom svom govoru rekao je: »Narod i vlada USA s najvećim i ozbiljnim nemirom saznali su za odluku talijanske vlade, da stupi u neprijateljstva, koja sada bjesne u Evropi.« Zatim je naglasio, da se Američke Republike nalaze uz one narode, koji liju svoju krv u borbi s bogovima mržnje. USA će postupiti istovremeno u dva očevidna potrebna pravca: mi ćemo pružiti onima, koji se odupiru sili, proširena materijalna sredstva našega naroda, a u isto vrijeme ubrzat ćemo proizvodnju tih sredstava, da bismo i sami raspolagali sa spremom i izučnim ljudstvom, koje odgovara zadatku, koji bi mogao da se postavi u slučaju vanredne potrebe.

KANADA NAVIJEŠTILA RAT ITALIJI. Kanadski parlament održao je sjednicu, na kojoj je prihvaćen jednodušni zaključak, da se Italiji, povodom njenoga stupanja u rat, sa strane Kanade naviješti rat.

LIKVIDACIJA FRONTE U FLANDRIJI. Nakon kapitulacije Belgije situacija savezničke vojske na sjeveru postala je skoro očajna. Spas se još očekivao, ako bi Weygand na Sommi započeo ofenzivu

bi porušena«, pošto je građena na pijesku.

Mi vjerujemo u jedan bolji kršćanski svijet koji dolazi, jer drukčije ni ne može biti. Pa dogodilo se ne znam što. U ludom naleću mogu biti porušene i svećinje a ne samo životi, mi ipak vjerujemo u dane nove, bolje, kršćanskije.

Bog mora biti Bog. Svak je bio u modi ovih zadnjih desetljeća, samo to nije bio On. Da budu naši dani kušnje što kraći, zato —

Molite braćo!

Junior

i time odteretio frontu u Flandriji. No do toga nije došlo. Ipak je sa svih strana ukliještena vojska pokazala visok moral i junaštvo te se pored ogromnih zapreka uspjela probiti do jedine još slobodne luke Dunkerque i ukrcati se u brodove. Kako je kazao engleski predsjednik vlade Churchill u parlamentu, spasilo se na taj način 335 hiljada savezničkih vojnika. Gubici su ipak iedne i druge strane od početka njemačke ofenzive veliki i teški. Nijemci nijesu štedjeli ljudske živote. Dunkerque, jedina još luka, koja se držala na Kanalu, pala je konačno u ruke Nijemaca, i time je čitava obala u njihovim rukama.

VELIKA BITKA ZA PARIZ, koja je započela 5. t. mj., a vodi se od mora do Argona, razvija se sve većom žestinom. U saopćenjima iz Pariza ističe se, da usprkos njemačke infiltracije ne može se govoriti o probijanju francuske obrambene linije. Dok njemački vojni izvještaj javlja uzmak francuske vojske na zapadnom krilu i u sredini, Francuzi javljaju zaustavljanje njemačkog napredovanja s objiju strana Pariza. Francuska vlada je napustila Pariz.

RAT U NORVEŠKOJ ZAVRŠEN! Saveznička i dio norveške vojske povukle su se iz Norveške radi toga, da u Velikoj Britaniji budu nanovo organizirane i stavljene u službu na jednom drugom mjestu. Poduzete su sve mjere, da se Nijemci s narviškom lukom ne će moći služiti. Norveški kralj Haakon i norveška vlada nalaze se u Velikoj Britaniji.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 16. VI.: Peta nedjelja po Duhovima. — Sv. Ivan Frano Regis, Isusovac. Rodio se g. 1597. u Francuskoj. Bio je pravi apostol, koji je na hiljade krivovjeraca, odmetnika i grješnika svojom riječju, izglednim životom i čudesima obratio na pravu vjeru. Spavao bi samo tri sata noću, dok bi ostalo vrijeme probudio u molitvi. Komad daske ili goli tavan bio mu je krevet. Nikada nije okusio mesa, jaja i ribe, a isto tako nije pio vode. Umro je g. 1640.

Ponedjeljak, 17. VI.: Sv. Nikandor i sv. Marcijan, mučenici. Obojica bijahu u gledni časnici u Dioklecijanovoj vojsci. Prilikom jednoga vojničkog slavlja obojica ne htjedoše caru i bogovima prinijeti žrtve. Radi toga bijahu bačeni u tamnicu, gdje su 30 dana proveli u najtežim mukama. Poslije 30 dana bijahu pogubljeni, i tako stekoše vijenac neuvele slave.

Utorak, 18. VI.: Sv. Efram, dakon. Bio je dakon u Edesi. Iz velike poniznosti i strahopočitania prema svećeničkoj časti nije se usudio primiti sv. red. Još za života bio je nazvan učiteljem Crkve radi velike učenosti i spreme. Isticao se djetinjim pobožnosti prama Bl. Djevici Mariji.

Srijeda, 19. VI.: Sv. Julijana Falkonieri. Ugledala je svijet u Firenci. Ustanovila je samostan Sestara službenica Bl. Dj. Marije.

Četvrtak, 20. VI.: Sv. Silverij, Papa i mučenik. G. 536. stupio je na papinski prijesto. Kao Papa energično je vodio Crkvu Božju uza sve prijetnje carice Teodore. Na zapovijed carice Teodore bio je uhvaćen i na otoku Ponciju od žalosti je i nevolje preminuo.

Petak, 21. VI.: Sv. Vjekoslav, anđeoski mladić i zaštitnik katoličke omladine.

Subota, 22. VI.: Sv. Paulin, biskup. Preko 20 godina upravljao je biskupijom grada Nole.

PETA NEDIJELJA PO DUHOVIMA

ČITANJE KNJIGE blaženog Petra Apostola (I 3, 8—15). — Predragi! Budite svi jednodušni u molitvi, milostivi, bratoljubivi, milosrdni, krotki i ponizni. Ne vraćajte zlo za zlo, ni kletvu za kletvu, nego nasuprot blagosivajte, jer ste na to pozvani da baštinite blagoslov. Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka susteže jezik svoj od zla, i usne njegove da ne govore zlobno. Neka se uklanja od zla i neka čini dobro; neka traži mir i neka ga sljedi. Jer su oči Gospodnje nad pravednicima i uši Njegove nad molitve njihove, a lice je Gospodnje proti onima koji zlo čine. I ko da vam naudi ako revnujete za dobro? Ali ako i pretrpiš što god radi pravde, blaženi ste. Ne dajte se od njih zastrašiti i ne plašite se; nego Gospodina Isusa Krista častite u srcima svojim.

† SLIJEDI SV. EVANDELJE po Mateju (5, 20—24). — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako ne bude pravednost vaša veća nego li književnika i farizeja ne ćete ući u kraljevsko nebesko. Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij, a ko ubije, bit će krivac sudu. A ja govorim vama, da će svaki koji se srdi na brata svojega, biti krivac sudu. A ko reče bratu svojemu »ludače«, bit će krivac skupštini. A ko reče »nitkove«, bit će krivac ognju paklenome. Ako dakle prineseš dar svoj na oltar i ondje se sjetiš da brat tvoj ima nešto protiv tebe, ostavi ondje dar svoj pred oltarom i podi te se prije pomiri s bratom svojim, pa onda dođi i prinesi dar svoj.

MOLITVE KRŠĆANINA

XXVII.

PRIKAZANJE PREDRAGOCJENE KRVI
Vječni Oče! Prikazujem Ti predragocjenu Krv Isusa Krista kao zadovoljštinu za svoje grijehe i za potrebe svete Crkve. (100 dana oprosta jednom na dan).

1. **Sakriveno blago.** Imamo na naše raspoloženje blago neizmjerne vrijednosti, a često to ne znamo ili na to ne mislimo: Predragocjenu Krv N. G. Isusa Krista. Ova njegova Krv, koju je On u više navrata prolio u svojoj Muci, bila je otkupna cijena naših duša. »Niste otkupljeni raspadljivim srebrom ili zlatom..., nego skupocjenom Krvlju Krista, kao nedužna i neokaljana Janjeta« (I. Petr. 1, 18—19). Sve dragocjenosti svijeta ne vrijede dakle toliko, koliko vrijedi jedna sama kap Krvi Kristove. A ovo blago postavljeno je u naše ruke.

Svakoga dana možemo prisustvovati sv. Misi. U njoj svećenik, kao naš predstavnik mjesto nas, prikazuje Vječnome Ocu Krv Isusovu. Sjetimo se toga uvijek, da tvorimo svi jedno jedino srce, jednu jedinu obitelj oko oltara; da sv. Žrtva ne smije samo zanimati svećenika, već sve nas. Predragocjena Krv Isusova je naša; možemo s njom raspolagati sjedinjujući se sa sv. Žrtvom.

A možemo još prikazati Predragocjenu Krv tokom dana, u našim pohodima Svetotajstvu, ujutro pri ustajanju, navečer prije nego pođemo na počinak, tokom noći, kad se probudimo, uvijek našim nakanama sjedinjeni s Isusom, koji se neprekidno prikazuje Ocu iz tišine Svetohraništa.

2. **Za koga moramo prikazivati Predragocjenu Krv?** Za nas same i za naša svaganja pomanjkanja. Iznevjerio si se svojim odlukama, bio si slab nasuprot svojih strasti, slabo velikodušan sa svojim Gospodinom? E pa dobro: ponizi se i kao zadovoljštinu prikaži Predragocjenu Krv. da prijatna uzade do neba i opere ljage tvoje duše.

Prikazujmo je za obraćenje grješnika: ovo je želja, kojom neprestano izgara Srce Euharistijskog Isusa, zato se On neprekidno žrtvuje. No On hoće, da se i svaki od nas s Njim sjedini i prikaže Ocu cijenu naših duša, njegovu božansku Krv, jer se glasu ove njegove Krvi Otac ne može oglušiti. Koliko bi vjernici mogli priteći u pomoć svećenicima s ovom lijepom pobožnom vježbom čestog prikazivanja Predragocjene Krvi! Prikazujmo je za jadne umiruće, koji će se toga dana ili te noći oteliti i prikazati na Sud Božji. Prikazujmo je za velike potrebe svete Crkve, a na osobiti način za posvećenje onih, koji svakoga dana na oltaru prikazuju Kalež Novoga Zavjeta. A ne zaboravimo pri ovom našem prikazivanju vjerne duše u Čistilištu, na koje će Predragocjena Krv Kristova, koju mi prikazujemo, saći kao rashladujuća rosa, koja će ublažiti njihove muke.

Hrvatska sveta godina

(Vjesnik Kancelarije za proslavu jubileja 1941. Broj IV. - 5. VI. 1940.)

KARITATIVNO-SOCIJALNA IZLOŽBA. Da se prikaže izložbama prinos Crkve i katolicizma hrvatskoj kulturi kroz trinaest vijekova uz izložbu crkv. umjetnosti, školstva i prosvjete, knjige i štampe bit će priređena u Zagrebu i socijalno karitativna izložba, koja će prikazati, što je Crkva učinila kroz hrvatsku povijest na karitativnom, socijalnom i ekonomskom polju. Treba prikupiti građu i za tu izložbu. Molimo svećenstvo i sve katoličke muške i ženske redove, da se odmah dadu na prikupljanje građe, pa je šalju na g. dra Vilima Nuka, svećenika Zagreb, Vlaška 75.

IZLOŽBA SKOLSTVA I PROSVJETE. Zadnji rok za predaju građe za tu izložbu jest 1. studenoga ove godine. Prema tome treba s pribiranjem i skupljanjem građe požuriti. Sva se građa za tu izložbu šalje na Kancelariju za proslavu jubileja.

OBNOVA KRSNOG ZAVJETA. Na blagdan sv. Petra će se po svim hrvatskim crkvama obaviti svečana obnova krsnoga zavjeta. Priručnu knjižicu o tom je izdala »Zvijezda Mora« na Hvaru. Knjižica stoji 1 Din. (100 komada 75 din.) Može se naručiti i u Kancelariji za proslavu jubileja.

POČETAK JUBILEJSKE GODINE. Na blagdan sv. Petra započinje jubilejska godina. Neka ne bude ni jedne hrvatske župe, gdje se ne bi već za tu zgodu znala pjevati lijepa crkvena prigodna pjesma: Tisuć tri sto prođe ljeta... Note su poslane svim župama. Ako ih koja župa nema, neka ih naruči od Kancelarije: dobi je ih badava.

PROSLAVA SV. PETRA. Svečana proslava sv. Petra s tendencijom, da se probudi u narodu privrženost Papi, bit će na Petrovo u svim crkvama i kapelama sv. Petra. Na osobito svečani način će se proslava obaviti u Zagrebu u crkvi sv. Petra u Vlaškoj ulici, kod koje će pontificirati nadbiskup preuzv. g. dr Al. Stepinac. Pojedini Ordinarijati su u tom smjeru dali odredbe za svoj teritorij. — U kotorskoj biskupiji bit će proslave u Dobroti za sve župe unutarnjeg zaliva Boke, a u Bogdašićima za sve župe vanjskog zaliva.

EUHARISTIJSKI KONGRESI. U Starom gradu na otoku Hvaru bit će dijecezanski euharistijski kongres 21. srpnja. Euharistijski kongres za Podravinu bit će 29. i 30. lipnja u Đurđevcu, a za Moslavinu i bjelovarsku okolicu 21. srpnja u Čazmi.

DUHOVNA NARODNA OBNOVA. Zagrebačka nadbiskupija. Tečaj za svećenike misionare održan je na Jordanovcu 15. i 16. svibnja. Sv. Misije su održane u Gornjoj Jelenskoj, a duhovne vježbe za katoličke mužve u Krapini. — Splitskomakarska biskupija. Sv. Misije su održane u Hrvacima, Sinju, Turjacima, Trilju, Grabu, Vojnici Gardunu, Klisu, Dugopolju, Donjem Diniću, Kršvaru, Bisku, Gatama, Vidu, Gornjem Selu, Grohotama, Dolnjem Selu, Srednjem Selu, Malisnici, Vinjanima, Podbablju i Proloču. — Hvarska biskupija. Na sastanku dekana je zaključeno, da će se provesti u smjeru duhov. narodne obnove slijedeće a) posebna molitvena akcija za duhovno i vremenito dobro hrvatskog naroda; b) pučke misije po mogućnosti u cijeloj biskupiji, kod kojih će se aplicirati i svjetovni svećenici; c) rekolekcija za svećenike i kat. društva; d) sustavna katekizacija u katoličkim društvima; e) akcija protiv kletve; f) osnivanje društava kat. muževa i udruženje ministranata; g) akcija za aktivnije slušanje sv. mise i poštivanje svetačkoga dana. — Šibenska biskupija. Dijecezanski list donosi pravila društava kat. muževa i kat. žena, da svećenstvo može izvršiti onu točku nacrta duhovne narodne obnove, te se katolička akcija provede u svim župama. U svibnju, a napose na nedjelju 26. svibnja bila je određena naknada za grijehe protiv kletve u čest bl. Djevici Mariji. — Koterska biskupija. U nacrtu duhovne narod. obnove u biskupiji predviđeno je ovo: a) u ljetu jedna nedjelja za adoraciju u svim župama; b) u jesen i proljeće pučke misije u svim župama; c) godina bokeljskih mučenika s proslavama bl. Gracije; mučenika Petra Lovrijenca, Andrije i obojice Marina; sv. Tripuna, bl. Hozane i bl. Adama.

Adresa Kancelarije za proslavu jubileja: Zagreb, Kaptol 31.

Iz naših krajeva

NOVO ZAGREBAČKO GRADSKO ZASTUPSTVO. Zagreb je dobio imenovano gradsko zastupstvo. Gradskim je načelnikom imenovan dosadašnji povjerenik g. Mato Vene Starčević, a podnačelnikom August Dolenc, bravarski obrtnik.

IZLOŽBA RUČNIH RADOVA I CRTARIJA UČITELJSKE ŠKOLE. U nedjelju 16. i ponedjeljak 17. t. mj. Učiteljska škola priređuje izložbu ručnih radova i crtarija. Izložba će biti otvorena ujutro od 9 do 12 s. i poslije podne od 5 do 8 s.

Naši dopisi

PRIMOSTEN

Majčin dan. Naše Križarice običavaju svake godine u mjesecu svibnju proslaviti Majčin dan. Ove godine su malo zakasnile, pa su ga proslavile u prvu nedjelju lipnja. Dvorana Katoličkoga doma je bila puna, a točke su se odvijale jedna za drugom u savršenom redu. Goste je pozdravila i održala kratko predavanje o ulozi majke predsjednica Križarskog Sestrinstva s. Mira Huljev. Dvije Male Križarice su krasnoslovile po jednu deklamaciju, a onda je došla na red glavna točka programa: igrokaz u tri čina »Nadena kći«. Radnja je uzeta iz života prvih kršćana, dok su ti još kao robovi unašali u javni život preporodni duh svoje snažne i duboke vjere. Kako je sadržaj igrokaza bio veoma zanimljiv i napet, to ga je publika pozorno slijedila. Iako su naše djevojke redovito nevjeste na pozornici, ipak su se neke bile dosta dobro uživale u svoje uloge. Prema svemu: Trud im nije bio uzaludan.

Općinski liječnik. Sredinom prošloga mjeseca dobio je Primošten svog općinskog liječnika. To je g. dr Milutin Slivar, koji je rodom iz Ivanca kraj Varaždina, a inače je, sve donedavno, bio pumih petnaest godina u Poljskoj, i to u Marijinom gradu Čenstohovi. I njegova je gospođa liječnica. Tako sad imamo dva liječnika, dok smo nekoliko godina umirali bez ijednoga. Dr Slivar se, kroz ovo kratko vrijeme, otkada je kod nas, pokazao poštovan u svom radu, pa će ga narod, sigurno, uskoro zavoljeti. Zato mu želimo srdačnu dobrodošlicu, a onda i što duži boravak kod nas.

Komisija za nove škole. 24. svibnja došla je iz Šibenika komisija radi gradnje novih dviju škola, koje bi se imale graditi u odlomcima Prhovo i Vadalj. U komisiji su bili gg. Vidović, opć. načelnik, Aničin, kotarski poglavar, Brkić, školski nadzornik, jedan opć. inženjer i mjesni liječnik. Kada su sa seljcima pregledali terene, na kojima bi se imale graditi nove škole, dođoše s automobilom u selo radi popravka školske gusterne, koja se srušila pred nekoliko godina, i radi gradnje javnoga seoskog klozeta, koji bi bio veoma potreban radi stranaca, a još više i radi higijene samoga sela. Nadamo se, da njihov dolazak ne će biti uzaludan.

KNIN

26. svibnja održali su H. K. Učenici i H. K. Učenice u prostorijama »Grand hotela« vrlo uspješnu zabavu. Program zabave bio je biran i lijepo izveden te je publika bila veoma zadovoljna. Kninskoj dačkoj omladini čestitamo i želimo im sretan uspjeh u daljnjem radu u duhu hrv. kat. svijesti.

Očevidac

DRNIŠ

Proslava »Majčina dana«. Obdanište čč. ss. sv. Franje u Drnišu priredilo je proslavu »Majčina dana« u nedjelju 26. V. Naši najmlađi izišli su po prvi put ispred dupkom pune dvorane Hrv. Kat. Doma i na najveće zadovoljstvo gledalaca izveli su bogat program s finom glumom, skoro bez pogreške. Publika je s neopisivim užitom pratila svaku točku, a neke je tražila, da se opetuje. Najviše se svidio mali Grabić Pekiša, koji je odigrao ulogu krampusa i svojim čistim i zvonkim glasom tako lijepo deklamirao. Nisu ni drugi zaostali, te su zadivili publiku. Najviše se ima zahvaliti i dati priznanje čč. ss., koje su s velikom strpljivošću i nastojanjem djecu tako dobro spremile, osobito č. s. Celine, koja također ulaže mnogo truda i u crkvi gdje uz pratnju orgulja finim melodijama Marijinih pjesama napunja duše vjernika, kojih je kroz čitav svibanj bila crkva puna. — N-ć.

Ganutljiv sprovod uzor-omladinca. 30. pr. mj., nakon kratke i teške bolesti, preminuo je u cvijetu mladosti opće voljeni uzor hrvatski omladinac i jedina svojih roditelja Josip Bitunjac. Osnovnu školu svršio je s odlikom ovdje u Drnišu, a potom je stupio kao trgovački pitomac »Hrvatskog Radiše«, koji mu je početkom o. g. podijelio odličnu diplomu. No eto nažalost nije mogao da se posveti tom izabranom zvanju, i bude na uzor ne samo svoga rodnoga mjesta, nego i čitavog trgovačkog staleža našega kraja, kakovim se pokazao kroz svoj kratki život u svim društvenim krugovima, koji su ga bez razlike dobe i spola neizmjerne volili i cijenili. Ta opća ljubav najbolje se pokazala prilikom ganutljivog spirova, na kome su

VESTA

najbolji njemački šivaći strojevi
pismena garancija 30 godina

Radio aparati TELEFUNKEN i ORION
specijalni za sela

Motocikle, Bicikle, Petromax lampe
NOVOST — štedne svjetiljke na špirit
velika svjetlost mali trošak, pisariji strojevi,
Hrvatske vunene zastave.

Cijene umjerene. Za gotovo i na otplatu.
JAKOV TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

uzela vidnog učešća ne samo sva hrvatska katolička društva, nego i svi mještani i bliži seljaci bez razlike vjere i staleža. Skoro ni jedno prisutno oko nije se susteglo, a da nije vidno prosuzilo. Zalobnu i nepreglednu povorku uz trojicu naših svećenika (franjevaca) predvodila je hrvatska glazba na čelu sa zastavom društva katoličkih mladića, te mnoštvom vijenaca, svježega cvijeća i palma. Ta nepregledna žalobna povorka otpratila je lijes sve do groblja sv. Ivana, što inače nije običaj, već samo do pred varoš. Nad grobom oprostio se s milim pokojnikom njegov drug i prvak hrvatsko-katoličke omladine Ivica Vukorepa biranim i ganutljivim riječima, kojima je oertao sve rijetke i plemenite vrline svoga neprežaljenog druga. Nastao je nato opći plač. — Dobri Joso, neka ti bude laka ova starodrevna hrvatska gruda, koju si tako žarko volio, ucviljenoj majci i rodbini naše duboko saučešće! — R. Š.

VELI RAT

Prva Pričest djece

31. pr. mj. na blagdan Srca Isusova obavila se u selu prva sv. Pričest. Sve je bilo u svetom raspoloženju. 17 prvopričesnika, od 7 godina, sakupilo se ujutro u stanu dušobrižnika vlč. don Petra Vlasanovića, koji je s ministrantima došao po djecu sa zastavom. Djeca su s upaljenim svijećama i kitom bijeloga cvijeća u pratnji učiteljice gdice M. Malić otišla u crkvu. Tu su uz zvukove harmonija dočekani pjevanjem pjesme »Priđi Duše presveti«.

Poslije obnove krsnoga zavjeta počela je pjevana sv. Misa. Pred sv. Pričest mjesni je župnik održao djeci lijepu, dirljivu prigodnu propovijed, u kojoj im je prikazao veličinu današnjega događaja.

Djeca su sva pobožno, sabrano i puna velike sreće primila sv. Pričest. Najdirljiviji je čas bio, kad su djeca poslije sv. Pričesti, sva u savršenom redu, otišla do oltara Kraljice svibnja i kao vidljivi dar prinijela Najsvetijoj kitu cvijeća i svijeću. Marijin oltar na zadnji dan svibanjske pobožnosti bio je pun cvijeća. Kraljica svibnja bila je sretna, jer su Njen oltar danas okitili oni, koji su daleko od grijeha i zloće današnjice. Da pobožnost bude još veća, i ostala su školska djeca primila sv. Pričest. Sudjelovala su u sreći svojih drugova. I ona su pomogla okititi Marijin oltar. Kako su toga dana bila radosna djeca i čitavo selo, a najviše Presveto Srce Isusovo, jer su Mu male nevine duše upravile mnogo vrućih molitava za mir među narodima! I sv. Pričest su prikazala na tu nakanu.

Poslije sv. Pričesti otišla su sva djeca na doručak kod velečasnoga, a zatim su se slika.

Popodnevnom blagoslovom završen je ovaj lijepi dan.

Javna zahvala

Prilikom neprežaljenoga gubitka naše dobre i nezaboravne supruge i majke

MILICE

bilo nam je iskazano mnogo sućuti.

Stoga ovim putem izrazujemo svoju svesrdnu zahvalnost svima onima, koji su nam u našoj boli, prilikom njene bolesti i smrti bili u svemu pri ruci, kao i svima onima, koji su uzeli učešća pri njenom zadnjem ispraćaju te nam izrazili svoje saučešće ili ovom zgodom priložili svoj milodar u dobrotvorne svrhe.

Osobito i duboku zahvalnost duguje mo vlč. don Krešimir Zoriću, upravitelju Nove crkve, koji je u bolesti često pohadao i tješio, te joj podijelio sve utjehe sv. vjere.

Još jednom svima hvala, a od Boga plata!

U Šibeniku, 4. lipnja 1940.

Obitelj Ante Barbača

Što se učinilo u Šibeniku za zimsku pomoć?

Na poziv Banske Vlasti polovicom prosinca 1939. pokrenuli smo i mi u Šibeniku akciju za zimsku pomoć našoj sirotinji i svima nezaposlenima. Pozvali smo na suradnju naše privredne, socijalne i kulturne ustanove. Formirao se širi i uži radni Općinski Socijalni Odbor. Organizirano je sakupljanje novčanih doprinosa kod svih imućnijih slojeva u gradu. Odaziv nažalost nije bio onakav, kakav smo očekivali i trebali, da barem donekle doskoro svim potrebama naše jadne sirotinje, koja čitavu godinu, a napose zimi, živi u velikoj bijedi. Usprkos našeg protivnog uvjeravanja, mnogi su shvaćali ovu našu akciju kao kakvu milostinju, a ne kao svoju kršćansku, socijalnu i narodnu dužnost, po kojoj oni, koji imaju, moraju pomoći one, koji nemaju, pak radi toga stradavaju oni i njihove jadne obitelji. Drugi opet ovoj našoj općoj i humanoj akciji silom su htjeli da dadu stranačko obilježje, pak su nam uskraćivali ili znatno smanjili svoj doprinos, i ako smo dijelili pomoć svakom općinaru bez razlike, ne gledajući na njegovu vjersku i narodnu pripadnost ili stranačko opredjeljenje. Našao se ipak lijep broj i onih, koji su spremni i rado pomogli svojim većim ili manjim doprinosom ovu našu tako potrebitu i plemenitu akciju.

Na zaključnoj sjednici užeg Radnog odbora, koja je održana 7. t. mj., pod predsjedanjem načelnika g. Dragutina Vidovića, blagajnik preč. don Ante Radić podnio je ovaj izvještaj:

Usve je sabrano doprinosa od privatnika te raznih ustanova i škola Din 106.111:25. Tome treba dodati: doprinos šibenske Općine od Din 40.000 i Banske Vlasti od Din 10.000, pretičak od bivšeg Gradskog Socijalnog Odbora od Din 6156, čistu dobit akademije za zimsku pomoć od Din 5000, čistu dobit reprize »Topaze« hrv. akad. društva »Stjepan Radić«

Budite apostoli svoje sredine!

Oružje apostolata

VI.

ŽRTVA

Jednom je došao k svetom župniku arškome brat svećenik, koji mu se tužio na nedostatnost pobranih plodova u svom župničkom apostolatu. A ipak je toliko molio; toliko je propovijedao; djelovao je također u raznim smjerovima! »Jeste li činili pokoru?« — zapita ga sveti župnik. A nakon što je dobio niječni odgovor, doda: »Onda još nijeste učinili ono najpotrebitije«.

Mišljenje dostojno jednoga sveca. Isus bi bio to isto kazao. To znamo: On je otkupio svijet molitvom, primjerom, riječju, ali nadasve žrtvom, križem. Njegovi učenici ne će dakle moći poći drugim putem ni slijediti drugu metodu, na bilo kojem mjestu, u bilo koje vrijeme. Oni će morati postaviti uvijek križ za vrhunac svih drugih sredstava apostolata.

Sv. Terezija iz Lisieuxa pisala je nekom misionaru ove riječi, pune evanđeoske mudrosti: »Od dana, u koji je božanski Kralj podigao barjak križa, pod njegovom sjenom moraju svi vojevati i iznijeti pobjedu«.

Liturgija uzvisuje smrt Kristovu, koja nam je donijela život; i smrću je život donio. I apostol, suradnik Kristov, morat će donositi život dušama, ako ne smrću, a ono barem mrtvenjem i samozatajom. I on će biti zrno žita, koje, prije negoli donese plod, morat će umrijeti pod grudom zemlje.

A samozataju ne treba poći tražiti; ona sama nam dolazi ususret u našim svagdanjim naporima i nevoljama. Dostato je, da se znamo s njom okoristiti, uzvisiti je za svrhe našeg apostolata, prikazati je Bogu za duše, koje hoćemo da spasimo.

Kad ti drugo oružje ispada iz ruku; kad ti na bolesničkoj postelji i molitva postaje teška, ostaje ti uvijek u rukama najmoćnije oružje: trpljenje.

Eva Lavallière — koju smo već spomenuli — nakon obraćenja postaje misionarka bolničarka u Africi; ali mora da napusti to polje svog apostolata, jer je oboljela od neizlječive bolesti. Ide, da se oprost i nadbiskupa Kartage, Mons. Lemaître, govoreći mu: »Dođoh u misije, da dvorim druge; sad sam naprotiv ja ona, koja trebam dvorjenja. Sad sam već beskorisno biće za misije...«

Nemojte više ponoviti ove riječi: »Sad sam beskorisno biće« za misije, s

od Din 1474 i kamate kod Grad. Štedionice za par dana 1939. Din 1.15. Svi primici ukupno iznose Din 168.742:40. — Od toga je izdano: za objede gradskim siromasima od 28. XII. 1939. do 30. IV. 1940. D. 126.159, za dva vagona kukuruza i vreću brašna seoskim siromasima iz naše Općine Din 30.006:75, za vanredne novčane pripomoći nekim seoskim siromašnijim obiteljima naše Općine Din 1370 te za razne tiskanice i dopisivanje Din 313:50. Svi izdaci ukupno iznose Din 157.849:25. Odbijemo li od primitaka ove izdatke, ostaje pretičak od Din 10.893:15, koji je položen kod Gradske Štedionice, da posluži kao početni kapital, naše akcije slijedeće zime.

Od 28. XII. 1939. do 30. IV. 1940. u sve je podijeljeno gradskim siromašnim obiteljima 29.306 objeda. Davalo se i 259 objeda dnevno. Hrana je bila obilata i dobro pripravljena, pak i ovim putem izrazujemo zaslužno priznanje Časnim Dominikankama u »Đačkoj Mensi«, koje su je spremale. Hrana se davala onima, koji su uistinu najpotrebitiji, jer su se savjesno provjeravali podaci o njihovom obiteljskom stanju, prije negoli im se hrana odobrila.

S mnogo samoprijedora i ljubavi učinili smo sve, što nam je bilo moguće prema raspoloživim novčanim sredstvima. Osobito nas veseli, što nam je to javno i glasno priznavala sama naša sirotinja. U više zgoda su nam razni od njih izražavali svoje zadovoljstvo i isticali, da smo i njih i njihovu dječicu ove zime spasili od gladi.

Na kraju smatramo svojom dužnošću, da najharnije zahvalimo svima pojedincima, ustanovama i društvima, koji su nam pri ovoj našoj akciji bilo kako pripomogli te je svojim novčanim doprinosima omogućili.

Općinski Socijalni Odbor

Vrlo mudra metoda; jer dobrotvornost čini duhove dobrohotnima, osvaja srca. A kad se osvoji srce, lako je uvjeriti pamet i pokoriti volju.

Apostole Kristov, ti moraš da slijediš uvijek i posvuda istu metodu. Moraš iskoristiti svaku priliku, da činiš dobra, da budeš od koristi osobi, koju hoćeš zadobiti za Krista.

Isti s. u. Papa Pio XI., govoreći o dastanstvu katoličkih ženskih društava, kazao je jednom: »Trebalo nastojati oko dobra tijela za ljubav duša. Treba tražiti duše putem tjelesa. Ovo je bila tajna velikih genija ljubavi, od sv. Vinka Paulskoga do sv. Josipa Benedikta Cottolenga i sv. Ivana Boska: tajna tako velikih pobjeda u svijetu duša.«

Dakle ljubav nije samo dužnost kršćanina; ona je i oružje apostola.

A apostolska ljubav je dvostruka ljubav, jer ima za predmet i tijelo i dušu naše braće.

Križarske vijesti

ODRŽANE PRIREDBE. 26. V. održane su priredbe: u Milni (na Braču), Strizivojnoj i Varaždinu.

OVOGODIŠNJI FERIJALNI TABORI. Ovogodišnji će se ferijalni tabori križarskog daštva održati na Visu. Srednjoškolski od 11.—21. VII., a studenti i abiturijenti od 21.—31. VII. Potanje upute u posebnim okružnicama za srednjoškolske i studente, koje su već razaslane. Molimo, da se svi učesnici ovih tabora drže danih uputa i pošalju prijave za tabor.

TIJELOVSKA PROCESIJA. Na ovogodišnjim su tjelovskim procesijama sudjelovali s ostalim katoličkim društvima i Križari.

SVIBANJSKE SKUPŠTINE. Bratstva, koja nisu još održala svibanjske radne skupštine, neka je održe čim prije i zapisnik pošalju preko Okružja VKB-u.

MARKICE ZA POTPORNE ČLANOVE. Veliko Križarsko Bratstvo je izdalo posebne markice za potporne članove naših Bratstava. Sva Bratstva moraju iste nabaviti za sve svoje članove, jer na taj način pomažu svoju Centralu. Markice se lijepe u iskaznice za potporne članove, koje stoje komand 1 din. Pojedina markica stoji također 1 dinar.

SUDJELOVANJE NA EUHARISTIJSKIM KONGRESIMA. Prigodom Euharistijskih kongresa, koji će se održavati ove godine po svim našim krajevima, moraju sudjelovati i Križari u punom broju. Na kongresima se sudjeluje u odorama, s kapama i pod zastavama. Nastupaju Mali Križari i Avantgardisti.

ULAZNICE ZA KRIŽARSKE PRIREDBE. Veliko Križarsko Bratstvo je izdalo posebne križarske ulaznice za sve naše priredbe. Ulaznice se dobiju kod VKB-a, a cijena im je minimalna. Vrlo su ukusne i određene su za ulazne cijene od 1, 2, 3, 5, 8, 10, 15 i 20 dinara. Određujemo, da sva Križarska Bratstva imaju od sada za svoje priredbe uzimati samo ove »Križarske ulaznice«.

Razne vijesti

DUHOVNE VJEZBE ZA SAME UČITELJICE. Od 10.—13. VII. t. g. držat će se duhovne vježbe za same učiteljice u Uzgojnom zavodu Služenica Milosrđa, Split-Dobri, Ciril-Metodova ul. 8. Počinju u utorak 10. VII. u 9.30 s. prije podne, a svršavaju u subotu 13. VII. u 8 s. prije podne. Cijena za stan i hranu u Zavodu dnevno 40 Din. — Ovim se pozivlju gospode i gospodice učiteljice, da u što većem broju pristupe na ove duhovne vježbe, da svojom duhovnom obnovom i molitvom u samoći i tišini dadu zadovoljstiju Božjoj pravdi za bezbrojne grijeha i uvrede, koji se dnevno nanose Božjem Veličanstvu i tako od Bož. Srca Isusova i Prečiste Dj. Marije isprose vjersku obnovu, oživljenje katoličke svijesti, mir i blagostanje svome narodu u našim sudbonosnim danima.

Mali oglasnik

PRODAJE SE KUĆA u Crnici iza »Burze Rada«, uz veoma povoljne cijene. Kuća ima: 1) dvorište sa stajom i posebnom kuhinjom; 2) prostrano prizemlje; 3) kat sa tri prostorije. Za informacije obratiti se advokatskoj kancelariji dra Jurja Jurina u Šibeniku.

PRODAJE SE JEDAN STROJ ZA PLETIVO čarapa, guća, dempera i t. d. uz povoljne cijene. Obratiti se Uredništvu »Katolika«.

Život Šibenika

Ovogodišnje Tijelovo

Posljednjih godina u Šibeniku tjelovska procesija poprima sve veći sjaj i biva jedna od najljepših i najprezentativnijih katoličkih manifestacija u našem gradu. I ovogodišnje Tijelovo bila je jedna takva manifestacija i smotra vjekovne vjere i ljubavi grada Šibenika u stvarnu prisutnost euharistijskog Krista Gospodina.

Proslava Tijelova započela je svečanom službom Božjom u svim našim crkvama. Svečana pontifikalna Misa u katedrali počela je u 8.30 s. Pontifikalnu sv. Misu celebrirao je kaptolski prepozit presvij. Pian uz asistenciju preuzv. biskupa. Preko pontifikala 2 voda mornarice, postrojena na trgu, odala su 4 puta počasni »Salve«, i to na Gloria, Evanđelje, Podizanje i Pričest. Iza pontifikala u 9.45 s. krenula je veličanstvena teoforična procesija iz katedrale. Procesiju je otvarala bratovština Gospe van grada sa svojom velikom bratimskom zastavom. Zatim su stupale bratovštine sv. Ivana, sv. Duha, Nove crkve, Sv. Križa i sv. Nikole. Svaka bratovština nosila je svoju bratimsku zastavu uz pratnju srebrnih duplira. Iza bratovština išla su djeca iz svih mjesnih zabavišta. Veoma lijepa skupina s euh. simbolima bila je iz zabavišta č. ss. Dominikanci pod vodstvom č. s. Imelde, voditeljice zabavišta. Prvi zbor u procesiji bio je zbor »Marijih kećeri« pod vodstvom č. ss. Predragocjenjene Krvi. Zbor je dvoglasno pjevao razne euh. pjesme. Osnovne škole bile su odlično zastupane. Gosp. učitelji i učiteljice u najsvečanijim haljinama zajedno s vlč. vjeroučiteljima vodili su i nadzirali djecu. Među djecom osnovnih škola bila su 2 pjevačka dječja zbora, koja su jednoglasno pjevala »Usta moja«. Iza osnovnih škola stupala je građanska škola sa svojim nastavnicama, a zatim ženska zanatska škola sv. Luce sa svojim pjevačkim zborom i sa svim svojim učiteljicama i nastavicama. Ove godine zaslugom g. ravnatelja prisustvovala je tjelovskoj procesiji i trgovačka akademija i trg. škola sa svojim nastav. zborom. Dapače su svi učenici prije procesije korporativno prisustvovali pontifikalu u katedrali, što je bilo osobito lijepo i značajno. Iza trg. akademije išla je učiteljska škola. Najprije su išla djeca iz vježbaonice sa grupom ovogodišnjih prvopričesnika pod vodstvom gg. učitelja. Iza djece vježbaonice stupali su daci nepjevači, a zatim veliki mješoviti dački zbor od 80 daka pod dirigovanjem prof. Mo g. S. Karamana. Zbor je izvodio četveroglasno: Hvali Sion i Pelikane nježni. Ovaj posljednji komad spada među klasične crkvene kompozicije, pa je zaista na slušače ostavljao neizbrisivi utisak! Već je prošle godine g. Karaman sa svojim zborom svratio pozornost, ali ovogodišnji nastup izazvao je oduševljenje. Preko mje-

sec dana g. Karaman Zbor je najsistematskije pripremljao i velikom truda uložio, da ovogodišnji preparandijski tjelovski nastup bude uistinu na visini.

Iza preparandije išla je klasična i realna gimnazija u imponantnom broju uz pratnju sviju školskih nastavnika. Na čelo škole išao je veliki dječjački zbor od 102 učenika i učenice pod vodstvom Mo Kuneja. Zbor je troglasno izvodio »S rajskih visina«. Krasni dječji glasovi, majstorski dotjerani, slušače su iz ovih suznih dola prenosili u visine neba i dočaravali ljepotu rajskih visina. Da je zbor tako odlično zastupao našu gimnaziju, zasluža je g. Maestra, koji nije žalio ni vremena ni truda. Dugi redovi naših gimnazijalaca bili su zaključeni sa drugim dačkim pjevačkim zborom od 40 pjevača. Većina njih su bili veliki maturanti, što im služi na čast. Zbor je izvodio četveroglasno: Hvali Sion, Svemožni Bože i Djevice, ojkruno slave. Zbor je vježbao i vodio vlč. Španić, katedralni kapelnik. Ove godine kao i prošle godine naši gimnazijalci sa svojim nastupom pokazali su mnogo dobre volje i idealizma, koji upravo zadržuje u današnje dekadentno vrijeme.

Ispred katoličkih organizacija išla je Hrvatska glazba, poslana blagonaklonošću općinske uprave, što bilježimo s osobitim zadovoljstvom. Današnja općinska uprava i ovom gestom pokazala je, da želi ići tragom starodrevnih općinskih uprava, koje su podržavale najtješnji kontakt s vjerom svoga puka.

Križari, Križarice, Treći Red, Zora i Kat. Muževi stupali su u lijepom broju. Osobito lijepo bila je zastupana Zora. Iza kat. društava išle su časne sestre i Cecilijanski Zbor, koji je kao i uvijek svojim pjevanjem znatan udio dao procesiji. Na čelu vojske išla je vojna muzika. Iza voda vojnika išli su pretstavnici vlasti i ureda. S veseljem moramo zabilježiti, da su ove godine po prvi put svi uredi, vlasti i škole bile najodličnije zastupane, i to po svojim šefovima i ravnateljima. U ime Općine išao je načelnik g. Vidović, a u ime HSS g. dr. Novak i g. J. Bego.

Ispred Svetotajstva 20 djevojčica pod vodstvom č. ss. Predragocjenjene Krvi posipale su cvijeće uz prigodne poklone, pune vjere i simbolike. Ovo je možda bila najljepša tačka u svoj procesiji i najviše je djelovala na svijet sa strane.

Iza nebnice stupao je g. sreski načelnik, šef policije, šefovi odjeljenja, predstavnici vojske i narod.

Na tri oltara preuzv. biskup dao je blagoslov. Prilikom blagoslova bio je paljen počasni Salve. Na povratku na trgu katol. društva, škole i vojska pravili su počasni špalir. Tek u 11.30 s. procesija je ušla u katedralu, a masa svijeta počela se razilaziti svojim kućama.

Prva Pričest djece vježbaonice

19. svibnja djeca vježbaonice Učiteljske škole primila su svoju prvu sv. Pričest. Za taj veliki čas spremala su se djeca već dugo i pripremala su svoja djetinja srca za dolazak malog Isusa. U tome su mnogo uz školu pomogli i roditelji, koji su svojim riječima i savjetima nastojali, da što bolje pripreme i raspolože svoju djecu za taj najveći dan.

Djeca su u 7.15 s. ujutro iz školskog dvorišta, sva u bjelini, nasmijana i radosna, uz pratnju svog vjeroučitelja pošla prema crkvi Gospe van grada. Tu su u krstionici obnovila svoj krsni zavjet i obećala odanost i vjernost Crkvi i Bogu. Zatim su stupila u crkvu, kaja je bila svečano i prigodno iskičena. Preko sv. Mise naizmjenično su pjevali ženski zbor Učiteljske škole i djeca. Prije same sv. Pričesti vjeroučitelj velečasni don Kreše Zorić održao je vrlo lijepu i dirljivu propovijed, u kojoj je istaknuo svu ljepotu i veličinu sv. Pričesti, koja neka ostane vječno zapisana u njihovoj duši. Iza toga je preč. dr. Ante Kreše Zorić podijelio sv. Pričest, a, što je bilo vrlo lijepo, i mnoge majke pridružile su se svojoj djeci, te i one primile sv. Pričest. Čitavom obredu prisustvovala je ravnatelj škole g. Kl. Škalko, nadzornik i njihov bivši učitelj g. Nekić i sadašnji učitelj g. Nikolić.

Poslije podne bilo je fotografiranje i blagoslov, a iza toga zakuska. Zakusku su priredili roditelji, ali najviše su oko

tođa radile i sve to organizirale gde Trlaja, Pasini i Šain. Zakusci su prisustvovali ravnatelj g. Škalko, vjeroučitelj don K. Zorić, g. Nekić, g. Nikolić i gđica Bošković. Tom prilikom g. Škalko upravio je dječji nekoliko toplih riječi. Istaknuo je tu misao, da će u životu imati još mnogo lijepih dana, ali ipak da će im najljepši dan ostati, dan prve sv. Pričesti. I veliki car Napoleon, koji se svaki dan penjao sve više k vrhuncu svoje slave, ipak je izjavio, da mu je dan prve sv. Pričesti bio najljepši dan u njegovom životu.

U nedjelju 26. svibnja djeca su proslavila svoj prvopričesni dan svečanom akademijom, koja je održana u prostorijama škole. Oko uredaja same dvorane i pozornice mnogo su pomogli učenici i učenice Učiteljske škole. Sama škola, a naročito g. ravnatelj mnogo je učinio, da čitava proslava izade što ljepše.

Na programu su djeca upravo odlično izvela nekoliko prigodnih tačaka. Predavanje »Pedagogija u svijetlu vjere« održao je vjeroučitelj vlč. don Kreše Zorić, u kojemu je iznio već poznatu činjenicu, da odgoj bez Boga i vjere ne može biti pravi odgoj. Najljepša od svih tačaka bila je simbolična igra s košaricama »Cvijetne laticice«, koju su tako krasno i efektno izvele male prvopričesnice. Akademija je završena živom slikom »Laku noć«. Na programu je uz djecu sudjelovao i mješoviti zbor Učiteljske škole, koji je pod dirigentom g. Karamanom tako lije-

po i skladno otpjevao dvije pjesme, te pokazao i ovaj put, da je on zaista jedan od najboljih školskih zborova u mjestu. Akademiju su posjetili preuzv. biskup, g. ravnatelj, mnogo preč. i vlč. gospode, učitelji i roditelji u tako velikom broju, da je dvorana bila dupkom puna.

Iza »Prve laste« čitavo jato oko našeg Blaženog Nikole

Poznavajući poslovičnu plemenitost i pobožnost svoje hrvatske braće Bačana ili Bunjevaca nismo se prevarili, kad smo u »Katoliku« br. 5. t. g. nazvali prvom lastom Subotičanku gđicu Klaru Kujundžić, koja nas je zimus usred najljuće studeni iznenadila svojim hodočašćem do bl. Nikole Tavilića u Šibeniku. Bila je odavle ponijela kući rukovet Blaženikovih kratkih životopisa i sličica; zatim ih je poštom još toliko naručila. Ovim je za našega svetog Sugradanina zagrijala stotisućno svoje rodno mjesto, pa je hitro bilo gotovo čitavo jato gospoda i gospodica, koje što dopri- našnjem što radom saviše Blaženiku u Sv. Frane u Šibeniku gniježdašće ovivši mu oltar bogato do zemlje prebjelim čaršopom, kako to one zovu, i išaranim privjeskom — antipendijem, te rubom domaćih čipaka, u koje je upleten natpis: »Sveti Nikola Tavilić, molji za hrvatski narod«.

Da nam bude posve jasno, koje su i u koju svrhu zgotoviše našem Blaženiku taj veliki poklon, pišu dobrotvorke u popratnom pismu: »To su sve bunjevačke hrvatske ruke radile...« Molite se za nas Bačane... da budemo sa Hrvatskom braćom... »Preporučamo cio naš bunjevački narod u Vaše pobožne molitve...« A onda kao da se boje, da bi ih rat mogao odvući koznakamo, dodaju pune strepnje: »Ili ćemo do sudnjega dana morati čamiti, stenjati i uzdisati pod tuđim jarmom?«

Kako su inače nesebično doprinisale i radile za taj oltarnjak, koji im je samo za gradivo pozobao nekoliko stotina dinara, vidi se iz pisma, kojim zahvaljujući za tri

Djecu su za akademiju spremile č. ss. Predragocjenjene Krvi, koje su i ovaj put pokazale svoju veliku spremnost i smisao za ovako lijepe i ukusne dječje zabave. Mi se od srca radujemo, što su došle u našu sredinu ovako vrijedne i sposobne časne sestre.

sama komada Polonijeve knjige o bl. Nikoli Taviliću, darovana im od crkve sv. Frane u Šibeniku, smetene pišu: »Zašto ste tako puno poslali? Ta to Vas mnogo košta (preko 80 d.)... Ne znamo kako da Vam se zahvalimo i čime da Vam vratimo.« Usto preporučuju da ih se ne stavlja na veliko zvono. U novine valjda. Ali pravda i želja, da svi, a osobito Blaženikovi sugradani i zemljaci, isto onako nježno zavole svojega sveca, traže da iznesemo imena bar najzaslužnijih za onaj oltarnjak. Uz gđicu Klaru Kujundžić to jesu gospođe Stipić Elizabeta i Cilika.

One su protivne svakom plemenitom uzvraćanju i hvale još i stoga, što su uvjereni, da ih je sam bl. Nikola već stao naplaćivati. Jedna je od njih pisala: »Sad recite, da i to nije čudo. Mene je zabolila desna ruka tako jako, da je jedva mogu dignuti i svijati. Noću ne mogu spavati od velikoga bola. A kada čipku kačkam (za bl. Nikolu), onda me ne boli. Ja onda u stanem noću u 1—2 sata i radim.« Zatim još priopćuje: »Evo javljam Vam radosnu vest, da jedno djevo ozdravilo (u Subotici) po zagovoru bl. Nikole Tavilića. Antun Vojnić, 3 godine star, imao je srčanu bolest. Za vrme devetnice je ozdravio.«

Sačuvao nam Bog po bl. Nikoli za sva vremena u našem narodnom kolu te najbolje od nas, Hrvate Bunjevce i Šokce po ravnoj Bačkoj i Baranji s glavnim im gradom Suboticom! Napose poštedio njih i hrvatski narod svih krajeva od ratnoga biča, koji nam već skoro godinu dana nad glavom pun grožnje zviždi!

PREUZV. BISKUP U ZAGREBU. U ponedjeljak 10. t. mj. preuzv. biskup otputovao je u Zagreb, da prisustvuje sjednicama poslovnog odbora biskupskih konferencija.

BLAGDAN SV. ANTUNA, velikog ču dotvorca, koji se već godinama najsvečanije slavi u našem gradu, bit će i ove godine proslavljen u duhu tradicije u četvrtak 13. t. mj. U jutro u 5 s. pjevat će se Život svečev. Istovremeno bit će tiha sv. Misa i sv. pričest vjernika. U 6 s. pjevana sv. Misa. Zatim u 7, 7.30, 8, 8.30 9 i 9.30 s. tihe sv. Mise. U 10.30 s. bit će pontifikalna sv. Misa presvij. don R. Piana, apostol. protototara, uz asistenciju. Popodne u 6 s. bit će po gradu procesija sa svečevim kipom Iza procesije propovijed vlč. don Vinka Belamarića o svecu i blagoslov s Presvetim KONAC OBUKE U SREDNIM ŠKOLAMA. Na mjesnoj gimnaziji završena je obuka 6. t. mj., a u učiteljskoj školi 10. t. mj. Ispit zrelosti u učiteljskoj školi započeo je 3. t. mj. i traje do 14. t. mj. Na pismenim i stručnim ispitima svi su kandidati pokazali zrelost. Ispitima pretsjeda ravnatelj g. Kl. Škalko.

LIPANJSKA POBOŽNOST obavlja se u samostanskoj crkvi sv. Lovre svake večeri u 7.30 s. Ovogodišnji je propovjednik mp. o J. Visković. Sa svojim aktualnim propovijedima pobudio je interes kod svojih slušača. PRIČEST I SAT KLANJANJA KRIŽARICA. Pozivlju se sve Križarice i Male Križarice, da u nedjelju 16. t. mj. u 7 s. ujutro prisustvuju zajedničkoj sv. Misi i sv. Pričesti, a popodne od 4—5 s. satu klanjanja u crkvi sv. Luce — Duhovnik.

SV. VID, zaštitnik sljepaca i mučenik slavi se u nedjelju 16. t. mj. u svečevoj crkvi u crničkom polju. Već nekoliko godina slavi se ovaj blagdan skromno, ali pobožno, uz sudjelovanje lijepoga broja svečevih štovalaca. I ove godine u nedjelju 16. t. mj. u 9.30 s. pjevat će se lekcije u svečevoj crkvi, a zatim bit će pjevana sv. Misa Iza evanđelja bit će kratka propovijed. Poslije sv. Mise udijelit će se odrješenje mrtvima i dobrošiniteljima.

PRILIKOM PROSLAVE ROĐENDANA BRACE RADIĆA u gradu su se prodavale otkupne značke. U Hrv. Selj. Domu akademičar g. Š. Županović održao je prigodno predavanje. U učiteljskoj školi 10. t. mj. u svim razredima održano je predavanje.

MATURA NA GIMNAZIJI počela je 11. t. mj. pod pretsjedanjem inspektora g. dra Vinka Lozovine.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (16.—22. VI.): za mir

među narodima i da nas Bog poštedi strašnoga biča rata. — Pozivljem sve članice, da u nedjelju 16. t. mj. u 5 s. popodne dođu na naš redoviti mjesecni sastanak, koji će se održati u Kat. Domu. — Preporučam članicama, da u nedjelju 16. t. mj. u što većem broju prisustvuju satu klanjanja od 4—5 s. popodne u crkvi sv. Luce. — Don Ante Radić.

PRIJAMNI ISPITI NA REALNOJ GIMNAZIJI. Upozoruje se vlč. gg. župnike, da obavijeste djecu, koja se kane posvetiti svećeničkom zvanju te doći u sjemenište, da treba da prije učine prijamni ispit na realnoj gimnaziji. Prijamni ispit počinje 25. VI., a molbu treba prikazati ravnateljstvu realne gimnazije, taksiranu s 10 Din biljega, najdalje do 20. VI. Molbi neka se prilože krštenica i svjedodžbe od 4. razreda pa dalje. Po položenom prijamnom ispitu treba upravitelju molbe za primitak u sjemenište na upraviteljstvo biskupskog sjemeništa u Šibeniku preko župskog ureda.

GRGEČ PETAR: U FAKLENOM TRUKUTU. Kame uspomena. Izdanje »Knjiz. Dobrih Roman« — Zagreb. 1rg. Kraja Tomislava 21. Oprema V. Milosavljević, Str. 184 + 10 slika. Cijena 35 Din. — Ovo je drugi dio Grkčevih ratnih uspomena (prvi je »Krvava služba«), za koje je »Hrvatska Revija« napisala, među ostalim, ovo: »Grgeč je već na fronti sabirao gradu za tu knjigu, a usput je u svoj dnevnik bilježio i važnije momente iz vremena rata. Tome treba zahvaliti, što su njegova izlaganja uvijek zadahnuta dahom stvarnosti i neposredne uvjerljivosti. Dogadaji su dati kratko, lapidarno, pa se knjiga lako i ugodno čita: Stil je lagan i jasan, i nizanje događaja dinamično.« — »Vrhbo-sna« napisala je ovo: »Grkčeva knjiga nije suhoparna kronika, ona nije orijentirana prema vani, nego prema unutra. U knjizi su opisane g. 1915/6 provedene u okolici Trsta i sočanskoj fronti, ali uz navedene psihološke momente ova knjiga ima i drugih odlika i pouka. Autor nas ovdje svestrano informira o ondašnjim književnim, kulturnim i nacionalnim prilikama, pokazujući nam pravi i lažni lik patriote. — Sve ovo napisano za »Krvavu službu« vrijedi još u većoj mjeri za drugu knjigu »U paklenom trukutu«, pa je to djelo znatno prilog hrvatskoj povijesti, a baš za ove naše dane opet vrlo poučno i zanimljivo.